

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acést'a va esé de doué ori pe luna, pone la regulare; éra de aici in colo o data pe septemana, ca sî pone acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiunile se priimesc in tóte dilele.

Pretiul pentru Ostrunguri'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu tri-luniu 1 fi. 50 cr. éra pentru străinatate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-luniu 2 fi. in v. a. Unu exemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului:

Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimesc cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.

EPOPE'A

lui

Giurc'a de Sioclanu,

Nobilu de Prostea,

Consiliariu intimu alu lui Pist'a; sluga buna si ereditiosa a méltságos-iloru; cavaleru alu ordinului „Mocic'a“; membru ordinariu alu „Societătiei filantropice Belitóri'a“; membru estraneu alu mai multoru societăti de „Geschäft“; dr. in injuraturi, in flasteritu si in caramidaritu; frate de cruce cu Simionu patriotulu; presiedinte seracitoriu s. c. l. s. c. l. s. c. l.

Motto: *Precum e santulu,
Asie e si tamai'a!*

P. P.

D'in marea sementia a unui piperariu, Ce dà pe untu si óue: sbiciu, cremeni si amnariu, Nascutu-s'a, spre vilf'a poporului rimleanu, Nobilulu de Prostea, Giurc'a de Sioclanu. In anii teneretiei la Blasf'u s'a procopsitu, Cu pane romanésca mi s'a otielitu. Scienti'a, castigata in scoli si 'n seminariu, Sporitu-oa cu vreme — la honvedi, ca tunariu. . . . Ajunsu iuse la urma cu — sul'a 'n pelaria, La némuri — de ocara, sub nemti fore domnia, Plecatu-a golu pr'in tiéra si multu a ocolitu, Dér nicairi in lume elu nu a isbutitu. Că-ci dinsulu, ca si lupulu, perulu l'a schimbatu, Nu inse neravulu duru si blastematu. . . . Ne mai avendu déra unde sà pornésca, A venit u a-ice 'n tiéra nemansfesca, Unde toti flamendii, goli si venetici, Au o preferintia celoru de a-ici. . . . Candu a-poi in tiéra tré'b'a s'a 'nschimbatu, A 'nceputu si dinsulu la politisatu. . . . Dupa multe certe si injuraturi, I s'a datu, sà taca, nesce sfarmaturi. . . . Inse bietulu Giurc'a, fiindu cam halosu, Si vrendu si s'arete: cătu e de domnosu. . .

A intinsu prè tare, si . . . vai! i s'a ruptu, Si-a scapatu d'in gura tif'i'a ce o-a subtu . . .

Ce sà faca déra? — elu s'a socotitü, Si ca omu de carte, iute-a si ghicitü. S'a facutu adeca mai antaiu — poltronu, A-poi dup' aceea unu — cameleonu! In acést'a 'nalta diregatoria Si-a facutu cu vreme mundra avutia. Me 'ntrebatu, că ore cum? si in ce chipu? Ast' ar scí s'o spuna — O. L. Teanu si F. I. Lipu.. A-poi pote si-altii, pe catti i-a 'mbracatu, Cătu a fostu la temnitii domnu necontrolatu, . . . Er' ea omu de fala si romanu — d'in gura, Ni-a facutu si noue lupt'a mai sigura, Că ori ce tendintia drépta romanésca, S'a 'ncercatu — s'o 'nsulte si s'o nimicésca . . . Dér' precum in lume, tóte au sfirsitu, Chiaru asie si-a sale itie s'an 'ncalcitu . . . Că-ci la urma domnii inca a vediutu, Că a loru slugutia nu pre pote multu . . . Deci, fore 'ndurare, l'au facutu uitatu, Asie dér' lui Giurc'a ér' i s'a 'nfundatu . . . Ei, dér' cine scia, cum sà trece 'n lume, Face stanci de pétra si d'in d'albe spume, Astu-feliu si eronlu Giurc'a de Sioclanu, A 'nceputu sà cante in D-duru-sopranu . . . La ast'a cantare domnii spariati, Au crediutu c'acum'a voru fi demascati, — Si uitandu, că Giurc'a eu toti a gatatu, C'a ajunsu sà fia — de toti isolatu . . . Nu cum-va sà u laso chiaru de totu pe diosu, I-au mai datu, d'in mila, unu osutiu de rosu . . . Si de-atunci in cóce, elu in tóta lun'a, Dup'o sufisfór'a si intinde man'a, Séu precum i place lui sà se falésca, „Trage 'n tóta lun'a pelea romanésca. . . .“ Da de-ar fi in lume bani ca si nasipulu, N'ai potè sà-lu saturi, chiaru ea pre beticulu; D'in pricin'a ast'a, ca sà-si faca bani, S'a prinsu de „geschäft“-uri: eu nesce tiganj, A-poi intr'o vreme si cu oi — rfióse, Er' a-cum pe urma eu zidit u de case. Ei . . . dér' scia naib'a, că de-una tempu incóce, Tóte-i mergu de-a dur'a si reu i se cóce . . .

Că nu-i merge tréb'a, neci cu flasteritulu,
Neci cu oi rîiose, și neci cu ziditulu . . .
Sî cu tóte-aceste, nu dà brisic'a 'n téca,
Nu cum-va 'n vr'unu modru D.' Aischek sâ lu intréca...
A-poi pe la slugiba actele-i jacu vravu,
Standu sâ se risipe sub pulpitu in pravu.
Da inca supusii . . . cîte au sâ 'nghita,
Cum stau sâ prodéscea de a lui ispita . . .
Er' ce se atinge de a-sale lucrări,
Nu sunt resultate de mari asudări,
Că-ci se scie bine, că nu se prè pôte,
Sâ fîi in totu loculu, sî sâ fîi cu tóte . . .
Giurc'a inse-e harnicu, omu de lumea noua,
Nu se dâ elu plainicu cu un'a cu dôue;
Ci tienendu la dis'a: „dati sâ ungemu rot'a,”
Mi ti-o mai cîrpesce, — cum-va cu socot'a, —
A-poi ca sâ fia sî mai cu resonu,
A legatu frata cu chiru Simionu,
Care inca are multe pe rîvasiu,
Sî, — toemai ca Giurc'a, — la toti e vrasmasiu.
Ei doi impreuna sciu sâ se 'ntielégă,
Că-ci unulu dâ robii, — cela-l-altu deslégă . . .
Lumea 'nse vorbesce, — că-su limbele rele, —
Sci' sâ povestésca multe cîrcofele . . .
Dér' lui Giurc'a nostru de nime nu-i pasa,
Fia ce-sâ fia, é's unde-o sâ ésa . . .
Deci s'a pusu s'albésca pretenu sî harapu, —
Fire-ar fostu in pace, că sî-a datu de capu . . .
Ce va sâ mai faca „fapte mari sî bune” . . .
Cu ce amu in straitia, — la vreme, voiu spune.

Foltea Babii,
cîmponesiul in tiér'a nemnisiésca.

Bolundaici.

Politica d'in a-fóre se invertă totu róta ca sî-o óia
capiata. Nime nu mai scie de capeten'i a sî sfirsitulu ei.
Nu, că-ci déca ar vrè cine-va sâ o prinda de chica, i-ar
trebui o scara de céra, lunga ca o dî de véra, ca sâ se
pôta urcă pone la gamali'a ei sî sâ o apuce de hortiopu,
comandandu-i: „hai sura la mesura!“ Nece faimosulu sî
uniculu in feliulu seu Óndrasiu, inca nu cutéza sâ gra-
musde ce-va facia de acésta chestia, fore tace de-o cam
data tacerea pescelui, temendum-se ca nu cum-va sâ-lu
sileasca cine-va a se sui pe scar'a cea de céra, care to-
pindu-se d'in intemplare, prè usîoru ar potè sâ faca pe
brósc'a cea latita la pamantu.

Cu atâtu mai pucinu pôte cine-va sâ prinda de códa
de acésta politica, dupa-ce pre lunga aceea că are o códa
de totu lunga, pr'in multele intorsaturi sî sucituri diplo-
matice s'a mai incalcit u sî invaltomocitu asî de tare,
in cătu ni vine a crede, că dôra nece nu este posibila
o descurcare sî desnodare, fore de a taiá cătu-sî de pu-
cîn u sî in carne viual! . . .

Noi cest'i a dela „Gur'a Satului“ ni-am bagá na-
sulu, — de sî nu ni fierbe ól'a, — sî am sfatuí pre
ómenii cei ce se tienu mai cu minte de cătu noi: sâ
nu mai incurce itiele cu atâtea cîrcomendrele, facandu-ne
pre noi atâtu de curiosi sî ingriigliati, ér pre bietii hon-
vedi atâtu de sparati, in cătu cei mai multi cadu in
galbinare de téma sî frica, — ci sâ ésa o data cu
farb'a a-fóre: „brisica-e, ori cosoru?“

Marturisimu francu, că ni-e acru la anima de
atâ'a „pace“ sî „resbelu,“ cătă mai cetim pr'in cele
ujság-uri. Unulu ne mangaia că are sâ fia pace, altulu
ne sparia că resbelulu e inevitabile, cela-l-altu face de
mintiuna pre ambele sî dice că nu va fi neci un'a neci
alt'a. Cui sâ credi? Trebuie sâ se ciumârluésca omulu
de atâtea vesti sî povesti.

*Ign-itia a incurcatu itiele sî mai tare batendu calea
mansului pe la curtile Europene. S'a inchinat u sî elu la sfintii,
carii nu voira sâ-lu ajute. Dupa ce-lu tandalira cătu-lu tan-
dalira, gatandu-i-se merindea d'in straitia a trebuitu sâ se
reintórnă a-casa fore picu de isprava.*

*Mai cu capu au lucratu serbii, că el au facutu pace
cu turcii — nu sciu pone candu. — Destulu că pe pasci
au ciocanit uue in locu de turci. A-poi pacea sî placentă
totu de-a un'a-su mai bune de cătu resboiu sî usturoiu.*

Cu totulu altu mintrea mergu trebile pe la noi,
a-ci sâ adoperéza ómenii de mintune intru cascigarea
baniloru. Facu bânci sî bancute, subscru vechsle,
contragu imprumuturi, cu o vorba vreu sâ impla-
tiér'a de bani.

Sciu domnii cu ce sâ bolundiésca poporulu, totu
fagaduescu jucarei copiiloru celor mici, dicundu: ta-
ceti mulcumu, că are sâ fia bine, că vomu face ast'a,
că vomu ispraví ceea. Cu de aceste-i mai alulue,
ca sâ taca sî sâ li mai dee pucinu regasu de dom-
nitu. Ai naibei mai sunt!

Hor'a moderna alui Tus'a voda.

(Imitatîune dupa hor'a lui Cuz'a.)

Trageti hor'a pe rezóra
Tus'a sfarima popóra,
Nu le sfarma — cum se sfarma,
For' d'in graiu li face zama;

Trageti hor'a pe poteci
Dela Pest'a pon' la Beciu,
Unde vod'a Calù-mare,
Stiediendu pre banca calare,
— Capeta bani — pe spinare!

Cătu vomu fi in desbinare
Nu e frica de perdiare,
Neci de ur'a cea obstésca,
Neci de arm'a muscalésa;
Trageti hor'a unu — duoi,
Pon' aveti tempu unguroi!

Unde Tus'a se ivesce
Tiér'a 'n doliu se invesce,
Détori'a cresce, cresce,
Poporulu totu se strivesce,
Anim'a lui greu gelesce;
Trageti hor'a 'n-délu sî 'n vale!
Pe contulu spinarei sale!

Loculu dîetei, o dreptate,
Cu panduri e pe la spate,
Ce tresaru in bucuria,
Ca in tempi de barbaria,
Calú-voda sufla, bate,
Fric'a peptulu lui strabate;
Trageti hor'a mare, mare,
Tus'a-sî teme-a lui spinare!

Trageti hor'a — *Ventulu*^{*)} bate,
Si 'n teremuri departate
Duce veste de *unire*,
De *rusine* și *strivire*;
Trageti hor'a toti *in gradu*
Dela Pest'a 'n Tiarigradu!

Peperinu.

Irmosulu pasciloru.

— Cantat pe podobia. —

Ungurulu a strigatu cătra cea plina de detorii: „bucura-te tiéra ungurésca, să éra-ti dícu: bucura-te; că fiulu teu Tus'a a mai votatu cu mameleuci sei unu nou imprumutu de vr'o 37. milioné, să pre vii i-a cufundatu. Naróde! bucurati-ve. . . .

TAND'A și MAND'A.

T. Buna vremea Mando!
M. Buna-ti fia anim'a fertate!
T. Da-ce mai spunu ujságurile?
M. Ghici!
T. Va să dica nu scfi! D'apoi auditu-ai cev'a despre unii *inspectoras* de scôle?

M. Despre *cucuveic'a* dela Clusiu?
T. Ba, — nesdravenulu Kóos cauta cu felinariulu colonii magiare pr'in fostulu districtu alu Naseudului; cinstituitu dela Désiu Lieber Jóska (Kedves — de nu cum-v'a *Leib*) silesce pre bietii învestigator romani să-i finge-nunchie, să-i faca „presentirt;” ér' alduitulu de pre la Turd'a vré să scótia d'in fondulu iadului *scôle de statu*? Ti-e destulu?

M. Sirimanii teufel-ügyelei! Óre să-i au perdutu min-tile? . . .

T. Acést'a de multu, — de o-data cu domnii lor; . . . dér acum'a vreau a-si aretă să ei, vedi Dómne, mameleuci'a, — neaducendu-si a-minte de patient'a *magariului* invescutu *in pelea leului*.

T. D'a-poi inca un'a.
M. En să te vedemu.
T. Ce vrea Mironu calugarulu pr'in respunsulu seu d'in Telegariu la adres'a braslovenilor?

M. D'a-poi nemicu, decâtă că vrea a-si aretă Domniloru mameleuci'a, ér' noá mai cu de alesu — *dintii!*

T. Si óre să fia dreptu că ministerialu ungurescu a redusu numerulu deputatiloru dietali d'in Ardélui?

M. De buna séma, că-ei altu-cum, sciu că nu s'ar tipari mintiuni pr'in carti să ujság-uri.

T. Bine! bine! numai eu nu-su in chiaru cu chesi'a ast'a; că d'in ce pricina óre să fia facutu unu lucru ca acel'a.

M. D'a-poi bagu-sém'a unde-su pasivist romanii, nu voiesce să li tulbure pasivitatea cu alegeri multe; să-a-poi éra cugeta pôte, că fiindu mai pucine alegeri

voru prinde domnii mai multi alegutori cu funi'a să-i dorea la urna; ca să nu patiesca ca 'n anii trecuti, candu se alesera deputati cu cete unu votu să cete eu dôue numai.

T. N'ai auditu? óre merge care-va si d'intre prelatii nostri la jubileulu lui bab'a pap'a d'in Rom'a?

M. Aceea-e tréb'a jupanului *Mendel*, elu scie: mai are bani de datu in prumutu, ori nu mai are. . . .

TRÉNC'A și FLÉNC'A.

T. Uf! uf! sora, că nu mai potu de rusine, să me fia batutu Ddieu candu am facutu, ce am facutu!

Fl. (curiosă) Dér ce pecatele tale ai mai facutu éra?

T. Uita-te tu ici, scump'a mea, ce am patit: m'a pusu posn'a cea siuchiata de m'am dusu si eu la teatrulu celu ungurescu (facutu să-i cu bani românesci) d'in Aradu, ca să vedu cum jóca „Mlle Bianca Donadio,” să am patit o nepatita, de totu-mi pica perulu capului de rusine.

Fl. Asiè-ti trebuie, déca te mesteci in taritie unguresci! ti-am ceteratu-o eu de multu ast'a! Curiositatea inse me indreptatiesce totusi să te intrebui: că ce feliu de rusine ai potutu pati.

T. D'a-poi mi rusine a-ti să spune . . . că m'au esecuatu manca-i-ar naparcele jucutiei!

Fl. Si cum s'a potutu, dóra n'ai platit intreiu?

T. Ba! ba! ci pentru o amarita suma de fi. 100, salariulu unei actrice, a esecuatu teatrulu cu totu ce se află in elu, să d'in intemplare să eu eram in tren-sulu la producțiunile *Mlle Bianc'a*. Candu ne-am treditu numai cu usile incuiate pe noi. A avutu să Bianc'a norocu cu mine, că numai dupa multele mele rogaminte să intrepunerি a potutu să ésa afóre, să eu ea să eu.

Fl. Scandalu! Scandalu!

T. Da rusine! da rusine! . . . are să Bianc'a ce să povestescă pre unde va merge, a-nume: că ce priimire ospitala a capetatu pr'in tiér'a unguresca.

Fl. Ti-va trece, sciu eu, să tie gustulu, să mai mergi pe la petreceri să teatre unguresci! . . .

T. Bater de nu le-así fi cunoscutu!

T. Dér en mai stai o léca.

Fl. Da nu e inca „finita la comedia”?

T. Nu da — Dela cass'a teatrului să dupa ce esecutorii au pecetluitu usile teatrului, ca jidovii mormentulu lui Christosu, s'au mai dusu să la corte-lulu particulariu alu artistei, ca să-i dorea banii să propri'a sa garderopa, pentru acea detoria vechia să straina a fostului romanu să actualmente directore de teatru, Stup'a. —

Fl. A-poi?

^{*)} Unguresc: Széll. Déra să nu credeti, că se face alusione la ministrulu de finançe!

T. Impressariulu ei s'a opusu, nefiindu osp'a artistă detoră a respunde searnavele detorii, ce au existat la teatrul de mai înainte.

Fl. Credu, că execuțorii ungureșei voru fi afundăți și poi, că artistă nu are a face cu treburile unei a treia persoane.

T. Asíe! S'au luat cu impressariulu la trentite și la hétii de capu, că hainele-su pe bani. A-poi adusera putere armata și după seversarea execuției mai postara să unu haiducu la usi'a artistei, ca să guste din libertatea ungurășea cătu va voi.

Fl. Bravo! No vedi astă e mai faintosia comedie, de cătu cele ce se executa pe bin'a teatrului nostru cetățenescu, dăr numai ungureșeu, din Aradu.

Necrologu.

Suntemu necesitati a interrumpe pe căte-va mominte firul glumelor nóstre, aducându la cunoșcientă On. Publicu tristă faima, că pră meritatulu, și adeneu stimatulu nostru prenumerante, care dela fundarea acestui diurnal cu fidelitate și statornicia l'a spriginitu, atât materialmente, cătu și spiritualmente, Dlu

Ioanu P. Maiorū,

proprietariu mare in Sz. Reghinu, nu mai este intre cei vii. Dupa unu scurtu morbu de 8. dile să-a datu nobilulu seu sufletu in manele creatorului la 31. Martie a. e. in etate de 80. de ani. La deplangu consangenii d'impreuna cu ne-numeratii teneri studiosi și absoluti, cari fura impartasiti din larg'a s'a mana, casa și măsa; la deplangemu să noi impreuna cu intréga națiunea romana, că-ci amu perduțu unu stâlpu poternicu, de care multe valuri furtunose s'au infrantu. Repausatulu in Dlu, dupa cum suntemu informati, a testatu sume considerabile pentru scopuri naționali. Atâtă faptele lui din viață, cătu și dispusețiiile ulterioare, l'u facu nemuritoriu. Inchiamu acestu tristu necrologu, rostindu intre siriole de lacrimi: „să-i fia tineri' a usiora căci memoria neuitata-i va fi!“

Christosu a inviatu!

— Imitatia după Drag'a, poetu. *) —

Spinii de pe ripe 'nflorescu,
Bróscele ocàcăescu.

Frigulu iernei a incetatu, —

Că Christosu a inviatu!

Pr'in gradini resaru cucute,
Fét'a merge să sarute

Icón'a celui pră laudatu,

Dicundu: Christosu a inviatu!

Drag'a face poesia

Fore picu de prosodia,

Să o dă la publicatu; —

Căci Christosu a inviatu. Iu.

Duoi advocati.

Se tanguiá unu advocat către colegula seu, că i-au dusu jucutieii protocoolele din cancelaria pentru portă.

*) A se vedea „Biserica și școală, Nrul 9.

— Să nu li-ai potutu areta paragrafulu din legă, care dice: că instrumentele ce apartină mestesugului după care traiese omulu, nu cadu sub jucută? — ilu agrai fertatulu seu.

— Draci in ei paragrafi, că să pe aceia mi i-au dusu eu cărti cu totu mai a-l-alta eri pentru o detoră.

— Asíe dera vine vremea, ca să legile nóstre să fia secuestrate!

Anecdote.

Unu tieranu óre-care, anunciată fratelui seu mórtea unui magariu alu seu in urmatorii termini: Magariulu, fratele meu, a crepatu.

O jună tieranca alergă după magarită s'a. Unu june gasindu-o destulu de frumosă, o întrebă: de unde-e?

— D'in satulu X. . . . respunse că.

— Atunci trebuie să cunosci pe făt'a lui Tom'a a Bumbului, fii buna să-i dă sarutarea acăstă, — să in acel'a-si tempu voi să-o imbraciosieză să-o sarute; făta inse impotrivindu-se i dise:

— Měi! déca te grabesci asíe de tare, sarută-mi magarită, că ea va ajunge mai curundu de cătu mine,

— să iute se smanci din manele fetorului.

Unu copilu in etate de 10 ani, intrunia pe lunga o portare buna, unu spiritu fără mare. La o serată elu era obiectul admirării generale, candu unu domnul cam inaintat in etate, fiindu martoru la laudele aduse copilasului, dise cu tonu maretu:

— Este lucru ciudat, că copii, cari au spiritu multu candu sunt mici, au fără pucinu spiritu candu devin mari.

Copilul care-lu audise i respunse totu in acel'a-si tonu:

— Baciule, dătă trebue să fi avut multu spiritu in copilaria.

Unu filosofu fiindu in o societate întrebătu, că care fieră crede elu a fi mai bine guvernată, aceea pe a carei'a tronu este o femeie, sau pe a carei'a este unu barbat? — respunse: că aceea e mai fericita, unde o femeie este capulu statului, pentru că — dice elu — in fieră măre o femeie este pe tronu, guvernă barbatii, pe-cându in fieră vade unu barbatu și pe tronu, guvernă femeile.

Dobasîulu satului.

Primavăr'a: fiindu tempulu cam recorosu, o rezervană pentru numărul venitoriu, ca să nu vina ce-va geru peste ea, scoțiindu-o pră de temporiu. Miscalantile voru ramane de-asta data nepublicate, căci li-a trecentu vremea.

Lui Florescu in O. m.: Od'a de să e cam lauga și de pucinu interesu comunu, pentru linisirea spiretelor, ce dici că sunt săruncinate, pote vomu dă-o in vre-un număr óre care.

Inginerul de valenția la Crisul, Promuntorul, ori unde se află: Gratulatină umoristică e pră séa, cvinete multă inspirație, și pucinu interesanta pentru publicu, ne vei ieră dăea vomu pune-o de astă data la muceedîla in magazinul nostru. Cea serioasă iuse anu primitu-o cu placere, gratulandu-te să noi din parte-nă, și postindu-ti să ajungi alte seboratori mai fericite de cătu cele de este tempu.

Revv. Dnu T. M. in P. Multiamita pentru aducerea a-miute de noi. Sun'a tramisa să a înregistrat la locul destinat.

Dnu B. -H. in Siopromu. Sun'a tramisa să pună la locul seu, superplusulu de 50 cr. din triluniul 1. să transpusă la alu 2. Resalutare și dela amicului Dnale B. Ch. F.

Dnu N. O. in D. Vomu calege ce-va din ele, multumita și salutare.

Dnu I. P. in B.-Pest'a: Prelunga multe straformari, adause să ne-vediri, pote că vomu face ce-va să eu Lexiconulu DTale. Inca nu-e tardi.

 Cu numerul actualu, spiră abonamentele acelor domni și corporatiuni, cari s'a prenumerat numai pe unu treiluni.

 Sunt rogati să rogati deci, a le reînnoi cătu mai ingrăba, ca să ni potem face să noi detorintă năstra.